

ОСНОВНІ МОДЕЛІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

*Горінова В. В., кандидат наук з державного управління,
НК - Андронов В.А., доктор технічних наук, професор*

Аналіз екологічної ситуації в форматі соціально-економічної і політичної ситуації в Україні дозволяє виокремити п'ять основних моделей реалізації державної екологічної політики та виходу з екологічної кризи таких, як:

- технологічна модель (передбачає вдосконалення технологій природокористування і охорони навколишнього середовища. В основі її змісту лежить діяльність щодо створення екологічно чистих технологій природокористування, впровадження безвідходних та маловідходних виробництв, оновлення основних державних фондів і удосконалення технологічних процесів);

- економічна модель (впливає на розвиток і вдосконалення економічного механізму державного управління у сфері державної екологічної безпеки. Ця модель вирішує головну задачу: зробити охорону навколишнього природного середовища складовою частиною виробничо-комерційної діяльності, щоб підприємці країни були зацікавлені в охороні навколишнього природного середовища не менше, ніж вони зацікавлені у випуску конкурентоспроможної продукції);

- адміністративно-правова модель (застосування заходів адміністративного припинення та заходів юридичної відповідальності за екологічні правопорушення, зупинення, припинення діяльності підприємств, що порушують природоохоронне законодавство, притягнення до адміністративної, цивільної та кримінальної відповідальності осіб, винних у заподіянні шкоди природному середовищу);

- еколого-освітня модель (застосування заходів, спрямованих на підвищення рівня екологічної культури через екологічну освіту, виховання та інформування);

- міжнародно-правова модель (підвищення гармонізації екологічних міжнародних відносин, інтеграцію в міжнародні організації на шляху подолання екологічної кризи як однієї з глобальних світових проблем сучасного людства.

У складних сучасних умовах в Україні в цілях забезпечення екологічно безпечного сталого розвитку державне регулювання у сфері екологічної безпеки повинно здійснюватися шляхом проведення цілеспрямованої соціально-економічної та фінансової державної політики. Успіх у подоланні екологічних проблем необхідно пов'язувати з регіональним компонентом, що враховує суттєві відмінності регіонів, місцеві умови життя. Тому й забезпечення екологічно безпечного розвитку країни пов'язано з рішенням міжрегіональних проблем загальнодержавного характеру спеціальними структурами, від яких залежить забезпечення довгострокового функціонування регіональних природно-соціальних економічних комплексів, поступового поліпшення умов і якості життя населення.

Головним завданням державної екологічної політики України повинно бути забезпечення екологічної безпеки шляхом активного державного регулювання природокористування та стимулювання природоохоронної діяльності. Для її реалізації необхідно насамперед вдосконалювати нормативно-правову базу в галузі природоохоронної діяльності, систему державних стандартів, нормативів та екологічних вимог, враховуючи господарську діяльність кожного регіону на всій території країни, з метою забезпечення екологічно орієнтованої перебудови господарського комплексу всієї країни.